

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa 17 marca 2010 r.

**Pan
Michał Marzec
Naczelny Dyrektor
Przedsiębiorstwa Państwowego
„Porty Lotnicze”**

LWA-410-41-01/2009
P/09/073

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, (zwanej dalej, „ustawą o NIK”), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Przedsiębiorstwie Państwowym "Porty Lotnicze" - Port Lotniczy im. Fryderyka Chopina w Warszawie (zwanym dalej PPL), kontrolę w zakresie przygotowania Polski do organizacji finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012.

W związku z kontrolą obejmującą okres IV kwartał 2008-III kwartał 2009 r., której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 22 grudnia 2009 r. Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, na obecnym etapie, pozytywnie ocenia realizację przez PPL zadań dotyczących przygotowania Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie do obsługi EURO 2012.

1. Kontrola wykazała, że eksperci UEFA² ds. lotnisk w raporcie z kwietnia 2009 r.³ ocenili stan przygotowań Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie jako

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Warunki współpracy PPL i UEFA w celu zapewnienia skutecznej i płynnej organizacji finałów Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2010/12 określone zostały w umowie lotniskowej podpisanej przez Dyrektora Naczelnego PPL 29 września 2006 r. Podpisany przez UEFA 2 maja 2007 r. zwrotny egzemplarz umowy (co warunkowało wejście jej w życie) PPL otrzymało, po wielokrotnych monitach, w październiku

dobry (4/5 szans powodzenia – niskie ryzyko) uzasadniając, że Warszawa byłaby w stanie obsłużyć każdego rodzaju mecz przy swojej obecnej infrastrukturze i planach operacyjnych.

Eksperci UEFA zakwalifikowali Port Lotniczy w Warszawie do kategorii 1, tj. lotniska, na którym potrzebny jest bardzo niewielki dodatkowy nakład pracy w celu spełnienia wymogów turnieju. Eksperci stwierdzili, że jedynym „problemem jest bardzo wolne tempo obsługi wylotów pod kątem bezpieczeństwa”.

Z ustaleń kontroli wynika, że PPL podjął działania mające na celu przyspieszenie procedur kontroli bezpieczeństwa odlatujących pasażerów. Działania te (polegające m.in. na wydłużeniu stołów roolkowych przed urządzeniami rentgenowskimi do 6 m, utworzeniu drugiej linii kontroli za urządzeniem oraz na wprowadzeniu personelu wsparcia), umożliwiły zwiększenie przepustowości punktów kontroli bezpieczeństwa z poziomu średnio 126 do 150 pasażerów/h.

2. Koordynacja i monitorowanie procesu przygotowań Przedsiębiorstwa do realizacji projektu organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012 należy do głównych zadań powołanego Zarządzeniem nr 27 z dnia 7 marca 2008 r.⁴ Naczelnego Dyrektora PPL, Zespołu zadaniowego ds. EURO 2012. Zespół został zobowiązany do dokumentowania rezultatów swoich prac oraz składania Pełnomocnikowi Naczelnego Dyrektora PPL ds. Zarządzania Projektami raportów okresowych (kwartalnych).

Analiza czterech kwartalnych raportów Zespołu zadaniowego⁵ wykazała, że w 3 raportach (nr 4, 5 i 6 dotyczą okresu od 31.03.2009 r. do 30.09.2009 r.) powtarzany był wniosek, będący zaleceniem UEFA, o treści: *„Powołać stałą grupę roboczą złożoną z przedstawicieli PPL, portu lotniczego LCJ, WAS, Petrolot, RAŻP, SG i LOT S.C., Policja, PL Mińsk Mazowiecki, PL Modlin, do monitorowania przygotowań do UEFA EURO 2012”*. Z ustaleń kontroli wynika, że przedmiotowy Portowy Zespół ds. EURO 2012 (stała grupa robocza do monitoringu przygotowań do EURO 2012) powstał 17 listopada 2009 r.

2009 r. Umożliwiło to zrealizowanie wniosku NIK dotyczącego zapoznania się Zespołu zadaniowego ds. EURO 2012 z jej treścią, sformułowanego w wystąpieniu pokontrolnym z 13 stycznia 2009 r. (sygn. P/08/175 KKT-41007-1/08)

³ Raport techniczny – faza III b / LOTNISKA, KWIECIEŃ 2009 „Ocena przygotowań do UEFA EURO 2012™ LOTNISKA – ZAKWATEROWANIE – TRANSPORT”

⁴ Zmienne Zarządzeniem nr 106 z dnia 31.10.2008 r. Naczelnego Dyrektora PP „Porty Lotnicze” w sprawie powołania Zespołu zadaniowego ds. EURO 2012 oraz Zarządzenie nr 53 z dnia 27.04.2009 r. Naczelnego Dyrektora PP „Porty Lotnicze” zmieniające zarządzenie nr 106 z dnia 31.10.2008 r.

⁵ Raporty Zespołu zadaniowego ds. EURO 2012: Nr 3 za okres 01.09.2008 r. – 07.01.2009 r., Nr 4 za okres 08.01.2009 r. – 31.01.2009 r., Nr 5 za okres 01.04.2009 r. – 30.06.2009 r., Nr 6 za okres 01.07.2009 r. – 30.09.2009 r.

3. W wykazie przedsięwzięć na Euro 2012 opublikowanych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 października 2007 r.⁶ figurowało pod poz. 70 zadanie pn. „Rozbudowa Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie” oraz pod poz. 87 zadanie pn. „Rozbudowa Portu Lotniczego Zielona Góra-Babimost”⁷ Według Master Planu 2012⁸ w ramach zadania nr 70 PPL realizowało 4 inwestycje:

- 1) Dokończenie budowy Terminala 2 oraz integracja Terminala T1 z Terminalem T2 wraz z modernizacją Terminala T1,
- 2) Modernizacja nawierzchni lotniskowych i drogowych,
- 3) Układ drogowy dla Terminala 2,
- 4) Budowa hotelu na parkingu P2,

natomiast w ramach zadania nr 87 następujące inwestycje:

- 1) Rozbudowa Terminala Pasażerskiego,
- 2) Rozbudowa parkingów,
- 3) Rozbudowa płyty postojowej,
- 4) Budowa oświetlenia płyty postojowej,
- 5) Budowa ogrodzenia lotniska,
- 6) Rozbudowa drogi kołowania.

W nowym wykazie opublikowanym w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2009 r.⁹ wymienione zadania warszawskie i zielonogórskie nie figuruja. Inwestycje te będą realizowane w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego¹⁰.

Z ustaleń kontroli wynika, że porównanie obecnego stanu inwestycji ze stanem z 15 grudnia 2008 r. (data zakończenia poprzedniej kontroli NIK) jest praktycznie niemożliwe, ponieważ w międzyczasie wyłączone zostało z inwestycji strukturalnych

⁶ Dz. U. Nr 192, poz. 1385 ze zm. – uchylone 3.02.2010. Rozporządzenie wydane na mocy ustawy z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (Dz. U. Nr 173, poz. 1219 ze zm.)

⁷ Port ten jest jednostką organizacyjną PPL.

⁸ Master Plan to harmonogram, który zawiera projekty infrastrukturalne związane z UEFA EURO 2012™. Masterplan powstał w spółce PL.2012 dzięki współpracy z miastami organizatorami i innymi inwestorami m.in. PPL. Zakres i harmonogram wszystkich zadań został przygotowany przez te instytucje.

⁹ Dz. U. z 2010 r. Nr 8 poz. 52.

¹⁰ Dz. U. Nr 42, poz. 340 ze zm. Ustawa z dnia 28 sierpnia 2009 r. o zmianie ustawy o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 161, poz. 1281) dała podmiotom realizującym przedsięwzięcia Euro 2012 możliwość wyboru trybu realizacji danego przedsięwzięcia w oparciu o jedną z trzech ustaw: tzw. specustawę EURO 2012, tzw. specustawę drogową albo tzw. specustawę lotniczą.

realizowanych przez PPL w związku organizacją EURO 2012 zadanie pn. „Budowa hotelu na parkingu P2”, które, zdaniem Dyrektora Naczelnego PPL, „*jest to przedsięwzięcie komercyjne PPL i nie ma wpływu na funkcjonowanie lotniska w czasie EURO 2012*”. Zadanie to utrzymane zostało w planie inwestycyjnym PPL, a stosowne zmiany zostały dokonane w Master Planie. Również inwestycje związane z zadaniem „Rozbudowa Portu Lotniczego Zielona Góra-Babimost” mają zostać wyłączone z Master Planu 2012, gdyż jak stwierdzono w wyjaśnieniach „*Z uwagi na fakt, iż Pl Zielona Góra przewidziany jest jedynie jako lotnisko wspomagające dla PL Poznań...po weryfikacji wstępnie planowanych zadań aktualnie nie przewiduje się realizacji zadań inwestycyjnych dedykowanych specjalnie dla EURO 2012*”, a „*drobne zadania*” inwestycyjne¹¹ w tym porcie są związane z jego bieżącym funkcjonowaniem.

Ponadto, utrzymane w Master Planie 2012, według stanu na koniec września 2009 r.¹², zadania inwestycyjne: „*Dokończenie budowy Terminala 2 oraz integracja Terminala T1 z Terminalem T2 wraz z modernizacją Terminala T1*” oraz „*Modernizacja nawierzchni lotniskowych*”, zostały ograniczone:

- pierwsze - do *Dokończenia budowy Terminala 2*,
- drugie - do modernizacji drogi startowej DS-1 wraz z przyległymi drogami kołowania, pożarowymi patrolowymi.

Decyzją Zarządu PPL Integracja Terminala T1 z Terminalem T2 wraz z modernizacją Terminala T1 oraz modernizacja drogi startowej DS-2 wraz z przyległymi drogami kołowania, pożarowymi patrolowymi, zostały przesunięte na termin po turnieju EURO 2012, co zostało zaakceptowane przez delegata UEFA w kwietniu 2009 r.

Ze sporządzonej przez PPL, na potrzeby kontroli NIK, *Charakterystyki inwestycji* realizowanych w ramach przygotowania portu lotniczego w Warszawie do turnieju EURO 2012, ujmującej stan do końca III kwartału 2009 r.: *Dokończenie budowy Terminala 2, Modernizacja nawierzchni lotniskowych, Układ drogowy dla Terminala 2* wynika, że stan zaawansowania realizacji ww. zadań inwestycyjnych był zgodny z ich harmonogramami:

- *Dokończenie budowy Terminala 2*. Termin rozpoczęcia inwestycji 01.01.2009 r.¹³

Termin zakończenia IV kw. 2011 r. Inwestycja w fazie przygotowania. Firma STUDIO LAMELA przekazała 17.09.2009 r. projekt wykonawczy przedmiotowego

¹¹ Szacunkowy łączny koszt tych zadań wynosił ok. 10 mln zł.

¹² Według stanu na 31 grudnia 2009 r. (Źródło: <http://masterplan.2012.org.pl/>) z Master Planu wyłącznie decyzją Zarządu PPL z grudnia 2009 r. cały projekt pn. „Dokończenie budowy Terminala 2 oraz integracja Terminala 1 z Terminalem 2 wraz z modernizacją Terminala 1”

¹³ Za datę rozpoczęcia inwestycji przyjęto datę rozpoczęcia prac przygotowawczych (np. sporządzenie programu inwestycji, studium wykonalności, rozpoczęcia prac geologiczno-inżynierskich związanych z inwestycją itp.).

przedsięwzięcia.

- *Modernizacja nawierzchni lotniskowych.* Termin rozpoczęcia 01.01.2006 r. Termin zakończenia II kw. 2011 r. Inwestycja w fazie przygotowania.
- *Układ drogowy dla Terminala 2.* Zakres obejmuje budowę drugiej jezdni ul. Gordona Benetta i połączenie do węzła MPL trasy NS oraz przebudowę sieci CO. Termin rozpoczęcia 01.04.2005 r. Termin zakończenia – 2011 r. Zadanie w fazie wykonywania robót budowlanych. Zadanie zostanie zakończone po zrealizowaniu przez PKP PLK S.A inwestycji „Tunel kolejowy dla połączenia lotniska transportem szynowym” oraz po zrealizowaniu przez GDDKiA układu drogowego trasy NS (budowa węzła MPL).

4. Na realizację zadań inwestycyjnych na lata 2009-2013 PPL zaplanowało kwotę ok. 1,2 mld zł. PPL zamierza sfinansować te inwestycje ze środków własnych oraz pozyskanych zewnętrznych, w tym w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko¹⁴. Wartość inwestycji realizowanych w ramach przygotowań do EURO 2012 oszacowano według kosztorysów inwestorskich na łączną kwotę 253,2 mln zł, przy czym wartość kosztorysowa poszczególnych projektów wynosiła:

- Dokończenie budowy Terminala 2 – 120,1 mln zł (po skorygowaniu na podstawie otrzymanych ofert¹⁵, przyjęto do planu 82,0 mln zł),
- Modernizacja nawierzchni lotniskowych – 128,0 mln zł,
- Układ drogowy dla Terminala 2 – 5,1 mln zł.

Zdaniem NIK, problemem, wpływającym na działalność inwestycyjną PPL, było nasilenie się, w II połowie 2009 r., zatorów płatniczych ze strony Polskich Linii Lotniczych LOT (PLL LOT), a także brak w najbliższym czasie perspektyw na poprawę tej sytuacji. Znaczną część zadłużenia PLL LOT stanowią opłaty pasażerskie, które są pobierane od pasażerów za pośrednictwem PLL LOT na rzecz PPL. Zadłużenie PLL LOT wobec PPL, według stanu na 18.11.2009 r., wynosiło 83,1 mln zł.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o kontynuowanie działań w celu zapewnienia terminowej realizacji przedsięwzięć związanych z organizacją EURO 2012.

¹⁴ Na liście projektów indywidualnych tego programu w ramach priorytetu VI „Drogowa i lotnicza sieć TEN-T” działanie 6.3. Rozwój sieci lotniczej TEN-T znajduje się projekt podstawowy planowany do realizacji przez PPL pn. „Port Lotniczy Warszawa – modernizacja infrastruktury lotniskowej” na łączną kwotę dofinansowania 114,99 mln zł (M. P. z 2009 r. Nr 55, poz. 770).

¹⁵ Otwarcie ofert nastąpiło 4 grudnia 2009 r.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Pana Dyrektora o przesłanie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.